

ORDLISTA

*Patientinformation av god kvalitet
om gränsöverskridande
hälso- och sjukvård*

Ordlista

Patientinformation av god kvalitet om gränsöverskridande hälso- och sjukvård

A

Allmän vårdgivare

Vårdgivare som arbetar inom den offentliga hälso- och sjukvården. Närmare bestämt, vårdgivare som är kontrakterade av eller anslutna till det nationella hälso- och sjukvårdssystemet/det nationella lagstadgade sjukförsäkringssystemet, vilket innebär att de har rätt att tillhandahålla tjänster som omfattas av det sociala trygghetssystemet.

B

Behörig medlemsstat

Det land vars lagstiftning om social trygghet är tillämplig på den berörda personen, inklusive fastställande av hans eller hennes rätt till hälso- och sjukvård. Enligt direktivet har denna medlemsstat dessutom det slutliga ansvaret för ersättning av vårdkostnader.

Bilaga IV till förordning (EG) nr 883/2004

Följande medlemsstater ger rätt till förmåner till pensionärer som återvänder till den behöriga medlemsstaten för hälso- och sjukvård:

Belgien, Bulgarien, Cypern, Frankrike, Grekland, Luxemburg, Nederländerna, Polen, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

– *Bilagorna till förordningarna om social trygghet ses över med jämna mellanrum. Läs alltid den senaste konsoliderade versionen.*

Bilaga V till förordning (EG) nr 883/2004

Följande medlemsstater beviljar mer gynnsamma rättigheter för gränsarbetare som återvänder till den medlemsstat där de tidigare arbetat för att få vård:

Belgien, Frankrike, Luxemburg, Portugal, Spanien, Tyskland och Österrike.

– *Gäller endast om den behöriga medlemsstat som ansvarar för kostnaderna för förmåner vid sjukdom för den pensionerade gränsarbetaren i den medlemsstat där han eller hon är bosatt, dvs. den behöriga medlemsstaten, också är förtecknad i denna bilaga.*

– *Bilagorna till förordningarna revideras med jämna mellanrum. Konsultera alltid den senaste konsoliderade versionen.*

Följande medlemsstater omfattas av bestämmelserna om ersättning av förmåner vid sjukdom på grundval av fasta belopp:

Cypern, Finland*, Förenade kungariket, Irland, Nederländerna*, Portugal, Spanien och Sverige.

– Avsnitten "Nederländerna" och "Finland" utgick från och med den 1 januari 2018: Kommissionens förordning (EU) 2017/492 av den 21 mars 2017

– Bilagorna till förordningarna om social trygghet ses över med jämna mellanrum. Konsultera alltid den senaste konsoliderade versionen.

C	
D	
<i>De europeiska referensnätverken</i>	De europeiska referensnätverken är virtuella nätverk av vårdgivare i Europa som syftar till att underlätta diskussioner om komplexa eller sällsynta sjukdomar och tillstånd som kräver mycket specialiserad vård och en särskild koncentration av resurser eller sakkunskap. (www.europa.eu/youreurope)
<i>Direktiv 95/46/EG</i>	Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter.
<i>Direktiv 2011/24/EU</i>	Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU av den 9 mars 2011 om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård.
<i>Direktiv 2012/52/EU</i>	Se "genomförandedirektivet 2012/52/EU".
E	
<i>Egenavgift</i>	Ett fast belopp som inte täcks av det nationella hälso- och sjukvårdssystemet/den nationella lagstadgade sjukförsäkringen, utan som den försäkrade personen betalar (dvs. patientens andel av sjukvårdskostnaderna).
<i>Ersättning</i>	Återbetalning till patienten via det nationella hälso- och sjukvårdssystemet/den nationella lagstadgade sjukförsäkringen för hälso- och sjukvårdstjänster som omfattas av det sociala trygghetssystemet.
<i>Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)</i>	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) omfattar förutom de 28 EU-medlemsstaterna Island, Liechtenstein och Norge.
<i>Europeiska sjukförsäkringskortet</i>	Ett kostnadsfritt kort som utfärdas av den nationella hälso- och sjukvårdsmyndigheten/sjukförsäkringsgivaren och som ger patienten tillgång till nödvändig allmän sjukvård under en tillfällig vistelse i ett annat EU-/EES-land eller i Schweiz, på samma villkor och till samma kostnad (kostnadsfritt i vissa länder) som personer som omfattas av eller är försäkrade enligt

det landets nationella hälso- och sjukvårdssystem eller sjukförsäkringsystem.

Europeiska unionen (EU)

EU omfattar följande 28 medlemsstater: Belgien, Bulgarien, Cypern*, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Förenade kungariket, Grekland, Kroatien, Irland, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.
! EU-lagstiftningen är inte tillämplig i norra Cypern ("Turkiska republiken Norra Cypern").

F

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning av den 6 december 2006.

Förhandstillstånd

Ett tillstånd som patienterna behöver få från sitt nationella hälso- och sjukvårdssystem före avresan till utlandet för att garantera att de får ersättning för sin gränsöverskridande vård.

Förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 om social trygghet

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Försäkrad person

Person eller familjemedlem till en person som omfattas av lagstiftningen om social trygghet i ett eller flera EU-/EES-länder.

Försäkringsmedlemsstat

Den medlemsstat som enligt förordningarna om social trygghet är behörig att bevilja förhandstillstånd och utfärda S2-blanketten (den gamla E112-blanketten). Normalt är detta det land vars sociala trygghetssystem patienten omfattas av (dvs. den behöriga medlemsstaten).

Förskottsbetalning

Betalning av alla sjukvårdskostnader direkt till den behandlande vårdgivaren eller sjukhuset. Ansökan om eventuell ersättning måste göras i efterhand.

G

Genomförandedirektiv 2012/52/EU

Kommissionens genomförandedirektiv 2012/52/EU av den 20 december 2012 om åtgärder för att underlätta erkännandet av recept som utfärdats i en annan medlemsstat.

Gränsarbetare

En person som arbetar som anställd eller bedriver verksamhet som egenföretagare i en medlemsstat men som är bosatt i en annan medlemsstat, dit personen som regel återvänder dagligen eller åtminstone en gång i veckan.

<i>Gränsöverskridande behandling</i>	Vård utan att patienten läggs in på sjukhus eller annan vårdinrättning.
<i>Gränsöverskridande hälso- och sjukvård</i>	Gränsöverskridande hälso- och sjukvård avser medicinsk vård utanför patientens bosättningsland, dvs. det land där han eller hon har rätt till allmän sjukvård (vare sig rätten härrör från en annan medlemsstats lagstiftning om social trygghet eller inte). Vården anses vara gränsöverskridande om den ges i en EU-/EES-medlemsstat eller i Schweiz, utan villkoret att de båda länderna måste ha en gemensam geografisk gräns.
<i>Gränsöverskridande patient</i>	Patient som lämnar det berörda landet för att resa till ett annat EU-/EES-land eller Schweiz.

H

<i>Hemland</i>	Det land där patienten är bosatt och har rätt till sjukförmåner, oavsett om han eller hon är försäkrad i det landets sociala trygghetssystem eller inte.
----------------	--

I

<i>Inkommande patient</i>	Patient som reser från ett annat EU-/EES-land eller från Schweiz till det berörda landet.
---------------------------	---

J

K

<i>Kompensationsmekanism för förmåner vid sjukdom mellan medlemsstaterna på grundval av schablonbelopp/fasta belopp</i>	I förordningarna om social trygghet behandlas även de ekonomiska konsekvenserna för medlemsstater som tillhandahåller vård till personer som har rätt till sjukförmåner från en annan medlemsstat (t.ex. den medlemsstat där personen tidigare arbetade). De kostnader som vistelse- eller bosättningsmedlemsstaten ådragit sig ska återbetalas av institutionen i den stat där personen är försäkrad. Här kan två olika mekanismer användas, nämligen återbetalning av faktiska sjukvårdsutgifter eller ersättning på grundval av fasta belopp (dvs. engångsbelopp).
---	---

L

<i>Lagstadgad sjukförsäkring</i>	Skatte- eller avgiftsfinansierat finansieringssystem inom det sociala trygghetssystemet som täcker hälso- och sjukvårdskostnader för medborgarna i ett land i syfte att skydda dem mot ekonomiska risker till följd av sjukdom och skada.
<i>Långvarig vård och omsorg</i>	Tjänster vid långvarigt vårdbehov vars syfte är att vara till stöd för personer som behöver hjälp (inte vårdrelaterad) med utförande av rutinmässiga vardagssysslor, t.ex. vårdhem.

M

Medicinsk vård Vård, inklusive medicinska diagnoser, medicinska behandlingar och receptbelagda läkemedel och medicintekniska produkter.

N

Nationell kontaktpunkt: Enligt direktiv 2011/24/EU är alla EU-/EES-länder skyldiga att inrätta en eller flera nationella kontaktpunkter som har till uppgift att förse patienter med information om alla aspekter av gränsöverskridande hälso- och sjukvård.

Nationellt hälso- och sjukvårdssystem De nationella hälso- och sjukvårdssystemen är statligt styrda vårdssystem som ansvarar för att tillhandahålla offentligt finansierade hälso- och sjukvårdstjänster till alla medborgare i landet.

Nödvändig medicinsk vård Vård som inte kan skjutas upp och som patienten måste få för att slippa tvingas återvända från sin utlandsvistelse tidigare än planerat.

O

Offentligt vaccinationsprogram Offentliga program för vaccination mot smittsamma sjukdomar som uteslutande inriktas på att skydda hälsan hos befolkningen i en medlemsstat och som är föremål för särskilda planerings- och genomförandeåtgärder.

Oplanerad vård Behandling som blir nödvändig av medicinska skäl på grund av plötslig sjukdom eller skada under en tillfällig vistelse i en annan medlemsstat för arbete, studier eller fritid (utan att patientens ursprungliga syfte är att få behandling där).

Organtransplantation Tilldelning av och tillgång till organ för organtransplantation (med undantag för det kirurgiska ingrepp som själva transplantationen utgör).

P

Patientjournal Den dokumentsamling som innehåller uppgifter, bedömning och information av olika slag rörande en patients hälsotillstånd och sjukdomshistoria (artikel 3 m i direktiv 2011/24/EU).

Patientsäkerhetsrisk Särskild risk för patienten i samband med gränsöverskridande behandling, till exempel medicinska kontraindikationer för resor.

Personuppgifter Personuppgifter avser all slags information som rör en person som direkt eller indirekt kan identifieras, till exempel genom ett personnummer eller med hjälp av ett eller flera särskilda kännetecken på hans eller hennes fysiska, fysiologiska, mentala, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet (artikel 2 a i direktiv 95/46/EG).

Planerad vård Vård under en tillfällig utlandsvistelse när det uttryckliga syftet var att få behandling där.

<i>Privat sjukförsäkring</i>	Privat försäkring mot risker för sjukdom och skada.
<i>Privat vårdgivare</i>	Vårdgivare som arbetar inom den privata eller oberoende hälso- och sjukvårdssektorn och som ofta inte kontrakteras av eller är anslutna till det nationella hälso- och sjukvårdssystemet/det nationella lagstadgade sjukförsäkringssystemet, vilket innebär att de inte har rätt att tillhandahålla tjänster som omfattas av det sociala trygghetssystemet.
Q	
R	
<i>Recept</i>	En ordination av ett läkemedel eller ett medicinskt hjälpmedel som utfärdas av en person som utövar ett reglerat yrke och som har laglig rätt att göra detta i den medlemsstat där receptet utfärdas (artikel 3 k i direktiv 2011/24/EU).
S	
<i>S1-blanketten</i>	Europeiskt dokument som intygar att en person har försäkringsskydd, som är nödvändigt när han eller hon inte är bosatt i det land där han eller hon är försäkrad (www.europa.eu/youreurope).
<i>S2-blanketten</i>	Europeiskt dokument som intygar att patienten har fått ett förhandstillstånd för planerad vård i utlandet från det nationella hälso- och sjukvårdssystemet/den nationella sjukförsäkringsgivaren enligt förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 om social trygghet. (www.europa.eu/youreurope)
<i>S3-blanketten</i>	Europeiskt dokument som intygar att patienten har rätt till hälso- och sjukvård i det land där han eller hon tidigare arbetade. (www.europa.eu/youreurope)
<i>Säkerhetsrisk för allmänheten</i>	Särskild risk för befolkningen i samband med gränsöverskridande vård, t.ex. smittorisk till följd av att en patient som har en smittsam sjukdom reser.
<i>Schweiz</i>	Gränsöverskridande hälso- och sjukvård i Schweiz är undantagen från direktiv 2011/24/EU. Detta innebär att endast förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 om social trygghet gäller vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård i Schweiz (<i>förutom eventuell nationell lagstiftning som kan innebära att principerna i direktiv 2011/24/EU utvidgas till att omfatta gränsöverskridande hälso- och sjukvård i Schweiz</i>).
<i>Sjukförsäkringsgivare</i>	Organ som tillhandahåller sjukförsäkring enligt det lagstadgade sjukförsäkringssystemet (dvs. sjukförsäkringsfonder och sjukförsäkringsbolag).
<i>Sluten vård</i>	Vård som kräver att patienten läggs in på sjukhus eller annan vårdinrättning.

T

<i>Telemedicin</i>	Tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster på distans med hjälp av IKT, t.ex. distanskonsultation, fjärrövervakning, telekirurgi osv.
<i>Tredjepartsbetalning</i>	Tredjepartsbetalning avser den direkta betalningen till vårdgivaren från det behöriga nationella hälso- och sjukvårdssystemet/den nationella sjukförsäkringsgivaren. Som en följd av detta får patienten gratis vård och måste bara betala sin del av kostnaden (egenavgift).

U

<i>Uppföljande vård</i>	Hälso- och sjukvård som kan krävas till följd av behandling eller ett medicinskt ingrepp i syfte att tillhandahålla eftervård eller övervakning för att säkerställa en god återhämtning.
-------------------------	--

V

<i>Vanbraekel-tillägget</i>	<i>Vanbraekel-tillägget</i> utgör en ytterligare ersättning i en situation där patienten faktiskt har betalat alla kostnader för gränsöverskridande hälso- och sjukvård som han eller hon har fått förhandstillstånd för (S2-blanketten) (egenavgift), och ersättningstaxan utomlands är lägre än de kostnader som skulle ha ersatts om vården hade getts i patientens eget hemland. I detta fall måste det behöriga nationella hälso- och sjukvårdssystemet/den lagstadgade försäkringsgivaren på begäran ersätta patienten upp till det belopp som motsvarar skillnaden mellan de båda ersättningstaxorna (utan att beloppet överstiger de faktiska kostnader som patienten har ådragit sig) (artikel 26.7 i förordning (EG) nr 987/2009).
<i>Vårdland</i>	Den medlemsstat där den gränsöverskridande vården tillhandahålls (eller när det gäller telemedicin: den medlemsstat där vårdgivaren finns).

W**X****Y****Z**

